

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMAS

I SKYRIUS I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Notariato samprata

Notariatas yra visuma notarų, kuriems pagal šį įstatymą suteikiama teisė juridškai įtvirtinti neginčijamas fizinių ir juridinių asmenų subjektyvias teises ir juridinius faktus, užtikrinti šių asmenų ir valstybės teisėtų interesų apsaugą.

2 straipsnis. Notaras

Notaras yra valstybės įgaliotas asmuo, atliekantis šio įstatymo nustatytas funkcijas, užtikrinančias, kad civiliniuose teisiniuose santykiuose nebūtų neteisėtų sandorių ir dokumentų.

Notarus skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Šio įstatymo nustatytais atvejais ir notarinių veiksmų atlikimui nustatyta tvarka atskirus notarinius veiksmus gali atlikti Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai ir savivaldybių seniūnijų seniūnai (toliau – seniūnai).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

3 straipsnis. Teisė eiti notaro pareigas

Notarai į pareigas skiriami viešo konkurso būdu.

*Notaru gali būti fizinis asmuo, jeigu jis:

- 1) yra Lietuvos Respublikos pilietis;
- 2) turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą;

3) ne mažiau kaip vienerius metus buvo kandidatu į notarų (asesoriumi) ir išlaikė notaro kvalifikacinį egzaminą arba yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras ar habilituotas daktaras, turi ne mažesnę kaip penkerių metų pedagoginio ar mokslinio darbo stažą ir atliko ne trumpesnę kaip trijų mėnesių notaro praktiką arba turi ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą, išlaikė notaro kvalifikacinį egzaminą ir atliko ne trumpesnę kaip trijų mėnesių notaro praktiką. Teisiniu darbu laikoma veikla, nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame teisinių pareigybių sąraše. Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo teisininko kvalifikaciją ir pradėjo dirbti teisinį darbą. Notaro kvalifikacinio egzamino nuostatus ir Notaro praktikos atlikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras;

4) yra nepriekaištingos reputacijos;

5) yra ne vyresnis kaip 65 metų;

6) laimėjo viešą konkursą eiti notaro pareigas. Viešame konkurse eiti notaro pareigas turi teisę dalyvauti ne vyresni kaip 60 metų asmenys. Viešo konkurso eiti notaro pareigas nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras;

*7) neturi sveikatos sutrikimų, dėl kurių negalėtų atlikti notaro pareigų. Sveikatos tikrinimas, einant notaro pareigas, taip pat privalomas kas penkeri metai. Notarų sveikatos reikalavimus bei sveikatos tikrinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

Notaru negali būti asmuo, buvęs SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniu darbuotoju, kuriam taikomi įstatyme „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ numatyti apribojimai.

Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas notaru, jeigu jis:

1) teistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nepaisant to, ar išnyko teistumas, ar teistas už kitą nusikalstamą veiklą, jeigu neišnyko teistumas;

2) pašalintas ar atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, notaro, notaro atstovo, teismo antstolio ar antstolio pareigų už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus arba iš pareigų valstybės tarnyboje, įsiteisėjęs teismo nuosprendžiui už nusikalstamą veiklą valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, jei po šio atleidimo nepraėjo penkeri metai;

3) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis ar alkoholiu;

4) neatitinka Lietuvos Respublikos notarų garbės (etikos) kodekso reikalavimų.

*Pastaba. Pagal 3 straipsnio 2 dalies 7 punktą notarai privalo pirmą kartą pasitikrinti sveikatą iki 2004 m. balandžio 1 d. Po šios datos verstis notaro veikla turi teisę tik sveikatą pasitikrinę notarai. (Tai nusako Įstatymas Nr. IX-1311)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [VIII-1045](#), 99.02.09, *Žin.*, 1999, Nr. 19-509 (99.02.24)

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, *Žin.*, 1999, Nr. 57-1831 (99.06.30)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

Nr. [IX-1458](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1703 (2003-04-24)

4 straipsnis. Notarų kvalifikacijos kėlimas ir atestavimas

Notaras privalo nuolat kelti savo kvalifikaciją. Notarų kvalifikacijos kėlimą organizuoja Notarų rūmai, o koordinuoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Notarų kvalifikacijos kėlimo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu.

Notarai yra periodiškai atestuojami. Notarų atestavimą vykdo Notarų rūmai.

Notarų atestavimo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu. Jei Lietuvos Respublikos teisingumo ministras atsisako tvirtinti Notarų atestavimo nuostatus, raštu išdėstomi šio atsisakymo motyvai, į kuriuos turi atsižvelgti Notarų rūmų prezidiumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

5 straipsnis. Notaro priesaika

Asmuo, paskirtas notaru, prieš pradėdamas eiti pareigas, prisiekia Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui.

Prisiekiamą šiais žodžiais:

„Aš, notaras (ė) ....., prisiekiu būti ištikimas (a) Lietuvos Respublikai,
(vardas, pavardė)

laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, visada būti sąžiningas (a) ir dorai vykdyti notaro (ės) pareigas. Tepadeda man Dievas.”

Prisiekti galima ir be paskutiniojo sakinio.

Notaras pasirašo priesaikos tekstą. Šis jo priesaikos tekstas saugomas notaro asmens byloje.

Asmuo, paskirtas notaru, bet neprisiekęs, negali eiti notaro pareigų.

6 straipsnis. Notarų skaičius, jų buveinė ir veiklos teritorija

Notarų skaičių, jų buveinę ir veiklos teritoriją nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras pagal savo patvirtintą Notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų poreikių vertinimo metodiką.

Notaro darbo vieta yra notaro biuras. Notaro biuras nėra civilinių teisinių santykių, įskaitant komercinę ūkinę veiklą, subjektas. Notarų biurai steigiami Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu. Vienas notaras gali turėti vieną notaro biurą. Du ir daugiau notarų, einančių pareigas toje pačioje savivaldybėje, gali turėti vieną bendrą notarų biurą. Dėl bendro notarų biuro darbo organizavimo ir veiklos notarai sudaro sutartį. Kiekvienas notaras, dirbantis bendrame notarų biure, notarinius veiksmus atlieka savo vardu ir asmeniškai atsako už savo pareigų atlikimą.

Reikalavimus, keliamus notarų biurams ir notarų darbo laikui, nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į tai, kad notaro biuro patalpose turi būti sudarytos sąlygos kultūringai aptarnauti gyventojus ir užtikrinti notarinių veiksmų paslapties išsaugojimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

6⁽¹⁾ straipsnis. Notaro skyrimas, perkėlimas, notaro pareigų atlikimo pradžia

Asmuo, laimėjęs viešą konkursą eiti notaro pareigas, prašymą paskirti jį notaru turi paduoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui ne vėliau kaip per vienerius metus nuo viešo konkurso eiti notaro pareigas pabaigos. Notaro skyrimas ir notaro pareigų atlikimo pradžia įforminami Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymais. Notaras skiriamas eiti notaro pareigas konkrečioje savivaldybėje.

Notaras gali būti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu perkeliamas iš vienos savivaldybės į kitą, jei jis laimėjo šio įstatymo 3 straipsnyje numatytą viešą konkursą eiti notaro pareigas. Atvejus ir tvarką, kai notaras perkeliamas ne konkurso tvarka, nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į Notarų rūmų prezidiumo nuomonę. Notaras perkeliamas eiti notaro pareigas iš vienos savivaldybės į kitą, kai yra užtikrinamas notaro paslaugų teikimas toje savivaldybėje, iš kurios notaras perkeliamas.

Notaras turi pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui prašymą ir dokumentus dėl notaro biuro steigimo ir notaro pareigų atlikimo per tris mėnesius nuo jo paskyrimo notaru.

Atlikti notarinis veiksmus gali tik notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu apdraustas notaras. Prieš pradėdamas eiti pareigas, notaras privalo pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai savo antspaudo ir parašo pavyzdžius. Pasikeitus notaro antspaudui ar parašui, notaras nedelsdamas privalo pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pasikeitusio antspaudo ar parašo pavyzdį.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

Įstatymas papildomas 6⁽²⁾ straipsniu nuo 2003 m. liepos 1 d.:

6⁽²⁾ straipsnis. Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

Notarų profesinė civilinė atsakomybė už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, vykdamas notaro profesinę veiklą, viršijanti 1000 litų, draudžiama privalomuoju draudimu.

Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo objektas yra notarų civilinė atsakomybė už notarų, jų atstovų ir notarų biurų darbuotojų kaltais veiksmais padarytą žalą, vykdamas notaro profesinę veiklą.

Notarai profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu draudžiami, sudarant notarų profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo draudėjas yra Notarų rūmai. Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo minimali draudimo suma yra 100 000 litų vienam notarui kiekvienam draudimui įvykiui. Draudikui draudiminio įvykio atveju išmokėjęs draudimo išmoką, draudimo prievolė lieka galioti visai draudimo sumai, neišskaičiuojant iš jos išmokėtų draudimo išmokų.

Notaras gali pats papildomai draustis notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, vykdamas notaro profesinę veiklą.

**Notarų profesinės civilinės atsakomybės už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, vykdamas notaro profesinę veiklą, privalomojo draudimo maksimalią įmoką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Notarų rūmai privalo pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo (poliso) kopiją per dešimt dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos.

Draudikas, turintis Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išduotą leidimą vykdyti notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą, privalo sudaryti notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį su Notarų rūmais, jiems pateikus prašymą ir visus būtinus dokumentus sudaryti tokias sutartis. Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės patvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Notarų, jų atstovų ir biuro darbuotojų kaltais veiksmais padarytą žalą, vykdamas notaro profesinę veiklą, atlygina draudikas, išmokėdamas draudimo išmoką, neviršijančią draudimo sumos. Jeigu draudimo išmokos nepakanka žalai visiškai atlyginti, žalą padaręs notaras atlygina draudimo išmokos ir faktinės žalos dydžio skirtumą.

**Pastaba. 6⁽²⁾ straipsnio 5 dalis galioja iki Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą. (Tai nusako Įstatymas Nr. IX-1311)

Įstatymas papildytas straipsniu:

7 straipsnis. Notarų ir jų savivaldos institucijų veiklos tarnybinė priežiūra

Notarų ir jų savivaldos institucijų veiklos tarnybinę priežiūrą atlieka Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirti asmenys.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija analizuoja notarinių veikslių ir notarų pajamų už atliktus notarinius veiksmus statistiką bei atlieka šiame straipsnyje numatytą notarų veiklos priežiūrą. Notarų veiklos priežiūra atliekama Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirti asmenys kontroliuoja, kaip notariai laikosi notarų biurams ir notarų darbo laikui keliamų reikalavimų, organizuoja asmenų priėmimą, laikosi notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių, parengia, tvarko, saugo ir naudoja savo veikloje sudarytus dokumentus. Į notarų veiklos priežiūrą neįeina notarų atliekamų notarinių veikslų teisėtumo priežiūra.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirti asmenys, atlikdami notarų veiklos tarnybinę priežiūrą, turi teisę reikalauti iš notarų pasiaiškinti dėl pažeidimų ir trūkumų, susijusių su šio straipsnio 2 dalyje nurodyta notaro profesine veikla.

Notarų savivaldos institucijų priežiūra atliekama šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-778](#), 2002-03-12, Žin., 2002, Nr. 31-1126 (2002-03-27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

7⁽¹⁾ straipsnis. Drausmės bylos notarui iškėlimas

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras arba Notarų rūmų prezidiumas turi teisę iškelti notarui drausmės bylą už Lietuvos Respublikos notariato įstatymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintų teisės aktų ir Lietuvos Respublikos notarų garbės (etikos) kodekso pažeidimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-778](#), 2002-03-12, Žin., 2002, Nr. 31-1126 (2002-03-27)

8 straipsnis. Notarų rūmai ir jų statuto priėmimo tvarka

Lietuvos Respublikos notariai vienijasi į Notarų rūmus, kurie yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

Kiekvienas notaras yra Notarų rūmų narys.

Notarų rūmai yra juridinis asmuo.

Notarų rūmų statutą priima Notarų rūmų susirinkimas ir tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

9 straipsnis. Notarų rūmų uždaviniai

Svarbiausieji Notarų rūmų uždaviniai yra:

- 1) koordinuoti notarų veiklą;
- 2) rūpintis notarų kvalifikacijos kėlimu;
- 3) ginti ir atstovauti notarų interesus valstybinės valdžios ir valdymo institucijose;
- 4) rengti norminių aktų projektus notariato klausimais ir teikti juos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai;
- 5) suvienodinti notarinę praktiką;
- 6) prižiūrėti, kaip notariai atlieka savo funkcijas, laikosi profesinės etikos reikalavimų;
- 7) užtikrinti notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų saugojimą ir naudojimą;
- 8) užtikrinti notaro praktikos atlikimą;
- 9) įgyvendinti kitus Notarų rūmų statute numatytus uždavinius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

10 straipsnis. Notarų rūmų funkcijos

Notarų rūmai, vykdydami savo uždavinius:

- 1) kontroliuoja, kad notariai sąžiningai atliktų savo pareigas;

- 2) organizuoja kursus ir seminarus notarų kvalifikacijai kelti;
- 3) teikia pasiūlymus aukštesnėms instancijoms notarų veiklos klausimais;
- 4) skiria lėšų notarų kvalifikacijos kėlimo reikmėms;

1 dalies 5 punkto redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

5) nustatyta tvarka sudaro notarų draudimo sutartis dėl galimo ieškinio už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą atliekant notarinius veiksmus;

1 dalies 5 punkto redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

5) nustatyta tvarka draudžia notarus profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu. Notarų profesinės civilinės atsakomybės už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, vykdant notaro profesinę veiklą, privalomojo draudimo įmoką sudaro draudžiamų notarų įmokos. Šios įmokos neįskaitomos į šio straipsnio antroje dalyje numatytą Notarų rūmams notarų mokamą mokestį;

- 6) gali reikalauti iš notarų informacijos apie atliktus notarinius veiksmus;
- 7) imasi priemonių notarinei praktikai suvienodinti;
- 8) kontroliuoja, kaip notariai organizuoja notarų biurų darbą, laikosi profesinės etikos reikalavimų;
- 9) kontroliuoja, kaip notariai tvarko ir saugo savo profesinės veiklos metu sudaromus dokumentus;
- 10) organizuoja notaro praktikos atlikimą;
- 11) atlieka kitas Notarų rūmų statute numatytas funkcijas.

Notarų rūmų funkcijoms atlikti iš notarų imamas mokestis, kurio dydį nustato Notarų rūmų susirinkimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

10¹ straipsnis. Notarų garbės teismas

Notarų garbės teismas, vadovaudamasis Notarų garbės teismo nuostatais, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, nagrinėja notarų profesinės etikos ir tarnybinių nusižengimų bylas.

Notarų garbės teismą sudaro 5 notariai, iš kurių du renkami Notarų rūmų susirinkime, du skiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, vieną - Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Notarų garbės teismo įgaliojimai trunka trejus metus.

Notarų garbės teismas gali veikti, jeigu į jį yra išrinkta ar paskirta daugiau kaip pusė narių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

10² straipsnis. Nuobaudos skyrimas notarui

Notarų garbės teismas, išnagrinėjęs notaro drausmės bylą, gali:

- 1) jį išteisinti;
- 2) pasitenkinti drausmės bylos svarstymu;
- 3) nutraukti drausmės bylą, jei praleistas šios bylos iškėlimo terminas;
- 4) įpareigoti viešai atsiprašyti nukentėjusįjį arba notaro biuro kolektyvą;
- 5) pareikšti jam pastabą;
- 6) pareikšti jam papeikimą;
- 7) pareikšti jam griežtą papeikimą;
- 8) uždrausti profesinę veiklą iki trijų mėnesių;
- 9) pasiūlyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui atleisti jį iš pareigų.

Notarų garbės teismo sprendimas per 14 dienų nuo įteikimo notarui gali būti skundžiamas apygardos teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

11 straipsnis. Notarų rūmų ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos santykiai

Notarų rūmai kasmet iki balandžio 1 dienos pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai detalią savo veiklos metinę ataskaitą, taip pat notariato veiklos perspektyvas ir kryptis einamiesiems metams. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija turi teisę reikalauti, kad Notarų rūmai pateiktą notariato veiklos perspektyvas ir kryptis trejiems arba daugiau metų.

Šiame įstatyme numatytus norminius teisės aktus Lietuvos Respublikos teisingumo ministras tvirtina, atsižvelgdamas į Notarų rūmų prezidiumo nuomonę.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, manydamas, kad Notarų rūmų nutarimai ar sprendimai neatitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, gali pateikti skundą Vilniaus apygardos teismui dėl tų nutarimų ar sprendimų panaikinimo. Šis skundas turi būti pateiktas per 1 mėnesį nuo skundžiamo nutarimo ar sprendimo gavimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

12 straipsnis. Notarų nepriklausomumas

Notarai savo įgaliojimus vykdo, nepaisydami valstybinės valdžios bei valdymo institucijų įtakos, ir paklūsta tik įstatymams.

13 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo teisiniai pagrindai

Notarai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teisės aktais ir Notarų rūmų nutarimais bei kitais teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

14 straipsnis. Notarinių veiksmų slaptumo užtikrinimas

Notarai privalo užtikrinti notarinių veiksmų slaptumą.

Pažymos apie notarinius veiksmus ir dokumentai išduodami tik juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių pavedimu arba kuriems buvo atliekami notariniai veiksmai, ar jų įgaliotiniams.

Teisėjo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno reikalavimu pažymos apie notarinius veiksmus ir dokumentai išduodami dėl jų žinioje esančių baudžiamųjų ir civilinių bylų, taip pat kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

Pažymos apie testamentus išduodamos tik testatoriui mirus.

Notarinių veiksmų slaptumo taisyklės taikomos ir asmenims, nustojęsiems dirbti notaru, taip pat asmenims, kurie apie notarinius veiksmus sužinojo, eidami tarnybines pareigas.

Sandorio šalys, jų teisių perėmėjai ir jų teisėti atstovai gali atleisti notarą nuo pareigos saugoti notarinių veiksmų paslaptį. Jei viena šalis yra mirusi, tai nuo pareigos saugoti paslaptį gali atleisti Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1470](#), 96.07.11, *Žin.*, 1996, Nr. 68-1645 (96.07.19)

Nr. [VIII-302](#), 97.06.26, *Žin.*, 1997, Nr. 65-1533 (97.07.09)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-1458](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1703 (2003-04-24)

15 straipsnis. Notaro raštvedybos kalba

Notaro raštvedyba tvarkoma valstybine kalba. Sandoriai su užsienio valstybių fiziniams ir juridiniams asmenimis sudaromi valstybine ir kita abiemis šalims priimtina kalba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-960](#), 95.06.20, *Žin.*, 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)

15⁽¹⁾ straipsnis. Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvas

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvas yra Lietuvos archyvų fondo dalis.

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvas saugomas notaro biuro patalpose, jeigu jis nėra perduotas šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodytam archyvui. Notaras atsako už savo veiklos metu sudarytų dokumentų tvarkymą, saugojimą ir naudojimą. Pasibaigus notaro įgaliojimams arba sustabdžius notaro įgaliojimus, už jo veiklos metu sudarytų dokumentų saugojimą ir naudojimą atsako Notarų rūmai.

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvas gali būti saugomas Notarų rūmų archyve.

Notaro profesinės veiklos metu sudaromų dokumentų tvarkymo, saugojimo ir perdavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, suderinęs su Lietuvos archyvų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

16 straipsnis. Notaro atsakomybė

1 dalies redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

Už žalą, padarytą kaltais notariniais veiksmais, notaras atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Notaras turi atlyginti visą savo ar jo biuro darbuotojų, atliekančių darbinės pareigas, padarytą žalą. Fiziniais ir juridiniams asmenims visą žalą turi atlyginti ir notaras, kurio įgaliojimai pasibaigę, jeigu ieškinys dėl žalos atlyginimo pareikštas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais terminais. Šioje dalyje nurodytais atvejais ieškinys pareiškiamas notarui.

1 dalies redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

Notaras atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir šio įstatymo nustatyta tvarka už savo, savo atstovo ir notaro biuro darbuotojų kaltais veiksmais fiziniais ar juridiniams asmenims padarytą žalą, vykdant notaro profesinę veiklą.

Už įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimus, padarytus atliekant notarinius veiksmus, už kuriuos taikoma baudžiamoji ar administracinė atsakomybė, notaras atsako kaip valstybės pareigūnas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

17 straipsnis. Notaro antspaudas

Notaras turi antspaudą su Lietuvos valstybės pavadinimu ir herbu, savo pavarde. Notaro antspaudo saugojimo, apskaitos ir sunaikinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

18 straipsnis. Valstybės simbolių naudojimas

Notaras turi teisę savo blankuose ir iškabose naudoti Lietuvos valstybės herbą.

19 straipsnis. Notaro pajamos

Už notarinio veiksmo atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas bei technines paslaugas notaras ima atlyginimą, kurio dydį (įkainius) nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, suderinusi su Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Atlyginimo dydis turi garantuoti notaro pajamas, kurios leistų jam būti ekonomiškai nepriklausomu, sudaryti geras klientų aptarnavimo sąlygas, įdarbinti reikalingus darbuotojus ir turėti gerai techniškai aprūpintą biurą.

Atsižvelgdamas į kliento turtinę padėtį, notaras gali iš viso ar iš dalies atleisti jį nuo atlyginimo mokėjimo.

Atlyginimo dydis nurodomas notariniame registre ir notaro patvirtintame dokumente.

Notarų finansinių operacijų įforminimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Ūkio subjektams notaro atlikti veiksmai įstatymų nustatyta tvarka įforminami specialiuose apskaitos dokumentuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [I-960](#), 95.06.20, *Žin.*, 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

20 straipsnis. Notaro veiklos apribojimai

Notaras nevaržomai dalyvauja notarų savivaldos ir kitų renkamų institucijų veikloje. Notaras, eidamas savo pareigas, kartu gali eiti renkamas pareigas notarų savivaldos institucijose. Jeigu notaras eina renkamas pareigas kitose institucijose, jo įgaliojimai turi būti sustabdomi šio įstatymo 22⁽¹⁾ straipsnio nustatyta tvarka.

Notaras negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus notaro atlyginimą, kompensaciją už darbą Notarų rūmuose, užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą. Ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai sustabdomi notaro įgaliojimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

20¹ straipsnis. Reklamos draudimas

Notarui draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai reklamuoti savo profesinę veiklą.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytas draudimas netaikomas, kai duomenys apie notarą, jo biurą nurodomi informaciniuose biuleteniuose (telefonų knygoje, įmonių kataloguose), oficialiuose blankuose ir vizitinėse kortelėse.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras nustato vienodą visiems notarų biurams iškabų formą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

21 straipsnis. Notaro biuro darbo organizavimas

Notaras dirba savarankiškai ir yra ekonomiškai nepriklausomas.

Notaras savo nuožiūra priima į darbą jam reikalingus biuro darbuotojus, moka jiems atlyginimą.

Notaras įsigyja biuro patalpas ar jas nuomoja, perka reikiamą inventorių ir kitus reikmenis.

22 straipsnis. Notaro atstovavimas ir pavadavimas

Jeigu notaras dėl ligos, atostogų ar kitų priežasčių negali eiti notaro pareigų, skiriamas notaro atstovas arba pavaduojantis notaras šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

Notaras, negalintis ilgiau kaip tris darbo dienas eiti savo pareigų dėl ligos, atostogų ar kitų priežasčių, privalo apie tai informuoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją ir Notarų rūmus. Jeigu notaras negali eiti savo pareigų dėl iš anksto numatytų aplinkybių, apie tai jis turi informuoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją ir Notarų rūmus iki atostogų ar dėl kitų priežasčių nebuvimo darbe pradžios. Jeigu notaras neatliko savo pareigų tris darbo dienas ir apie tai neinformavo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Notarų rūmų, šių institucijų reikalavimu jis turi pateikti informaciją apie priežastis, dėl kurių jis negalėjo eiti savo pareigų.

Notaro atstovu gali būti asmuo, atitinkantis šio įstatymo 3 straipsnio antrosios dalies 1, 2, 3, 4 ir 5 punktų reikalavimus. Notaro atstovu taip pat gali būti skiriamas buvęs notaras, kurio įgaliojimai yra pasibaigę pagal šio įstatymo 23 straipsnio pirmosios dalies 8 punktą, tačiau ne ilgiau kaip iki jam sukaks 70 metų. Notaro atstovas skiriamas pagal atstovaujamo notaro ir asmens, kuris sutinka jam atstovauti, prašymus. Jeigu notaras, negalintis eiti savo pareigų, neprašo skirti notaro atstovo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į Notarų rūmų prezidiumo nuomonę, turi teisę paskirti notaro atstovą savo iniciatyva, kai yra būtina užtikrinti negalinčio eiti notaro pareigų notaro biuro veiklą.

Notaro atstovo skyrimas įforminamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu nurodant laiką, kurį skiriamas asmuo eis notaro atstovo pareigas arba nurodant aplinkybes, kurioms esant skiriamas asmuo eis notaro atstovo pareigas. Šiuo atveju notaro atstovas skiriamas vienerių metų terminui.

Asmuo gali būti skiriamas tik vieno notaro atstovu. Notaro atstovo pareigas gali eiti asmuo, paskirtas notaro atstovu ir prisiekęs šio įstatymo 5 straipsnio nustatyta tvarka. Jeigu asmuo iki paskyrimo notaro atstovu buvo davęs notaro priesaiką šio įstatymo nustatyta tvarka, jam prisiekti iš naujo nereikia. Atstovaujamas notaras atstovavimo metu negali atlikti notarinių veiksmų.

Atstovaujamas notaras su paskirtu notaro atstovu iki jo pareigų atlikimo pradžios sudaro sutartį dėl notaro atstovo pareigų atlikimo apmokėjimo, notaro biuro darbo organizavimo. Tais atvejais, kai notaro atstovas skiriamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro iniciatyva, su paskirtu notaro atstovu iki jo pareigų atlikimo šioje straipsnio dalyje numatyta sutartį sudaro Notarų rūmai.

Notaro atstovas iš pareigų atleidžiamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu:

- 1) pasibaigus atstovavimo terminui;
- 2) kai notaro atstovo pareigos atliekamos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakyme nenurodytais atvejais;

- 3) atstovaujamojo notaro reikalavimu;
- 4) kitais šio įstatymo 23 straipsnio pirmojoje dalyje numatytais pagrindais.

Notaro atstovas turi visas notaro teises ir pareigas, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis. Notaro atstovui taikomi šiame įstatyme nustatyti notaro veiklos apribojimai. Notaro atstovas notarinius veiksmus atlieka atstovaujamojo notaro vardu, atliekamus notarinius veiksmus tvirtina arba liudija savo parašu ir atstovaujamojo notaro antspaudu. Notaro atstovas notarinius veiksmus atlieka atstovaujamojo notaro biure, išskyrus šio įstatymo 28 straipsnyje nustatytus atvejus, kai notarinius veiksmus galima atlikti ne notaro biuro patalpose.

Už notaro atstovo padarytą žalą fiziniams ar juridiniams asmenims, vykdant notaro profesinę veiklą, atsako atstovaujamas notaras. Notaro atstovo atsakomybė notarui už notaro atstovo padarytą ir notaro fiziniams ar juridiniams asmenims atlygintą žalą nustatoma šio straipsnio šeštojoje dalyje nurodytoje sutartyje.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu gali būti skiriamas pavaduojantis notaras ne ilgesniam kaip trisdešimt dienų terminui. Jei, pasibaigus šiam terminui, pavaduojamasis notaras ir toliau negalės eiti savo pareigų, skiriamas notaro atstovas. Pavaduojančiam notarui pavedama aptarnauti notaro, laikinai negalinčio eiti notaro pareigas, veiklos teritoriją, nustatytą pagal šio įstatymo 6 straipsnį. Notaro pavadavimas įforminamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu. Notaras gali pavaduoti tik vieną notarą. Pavadavimo metu pavaduojamasis notaras negali atlikti notarinių veiksmų. Pavaduojantis notaras pavadavimo metu savo vardu ir lėšomis atlieka notarinius veiksmus, susijusius su pavaduojamojo notaro veiklos teritorijoje atsiradusiu palikimu, taip pat su pavaduojamojo notaro sudarytų dokumentų, saugomų pavaduojamojo notaro biure, išdavimu šio įstatymo 14, 38 ir 39 straipsniuose nustatyta tvarka. Pavadavimo metu pavaduojantis notaras notarinius veiksmus atlieka savo notaro biure. Pavaduojamasis notaras ir pavaduojantis notaras raštu susitaria dėl pavaduojamojo notaro veiklos metu sudarytų dokumentų naudojimo pavadavimo metu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

22⁽¹⁾ straipsnis. Notaro įgaliojimų sustabdymas

Notaro įgaliojimai sustabdomi Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu, jeigu notaras eina renkamas pareigas, išskyrus notarų savivaldos institucijose.

Notaro įgaliojimai gali būti sustabdomi šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta tvarka, notarui iškėlus drausmės bylą, taip pat jeigu notaras įtariamasis ar kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodytais atvejais notaro įgaliojimai sustabdomi tol, kol išnyksta pagrindai, dėl kurių buvo sustabdyti notaro įgaliojimai.

Notaro įgaliojimai gali būti sustabdomi ir kitų įstatymų nustatyta tvarka bei pagrindais.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

23 straipsnis. Notaro įgaliojimų pasibaigimas

Notaro įgaliojimai pasibaigia:

- 1) notarui mirus;
- 2) notarui netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 3) notaro pareiškimu;
- 4) kai jis neatitinka šio įstatymo 3 straipsnio antrosios dalies 7 punkto reikalavimų;
- 5) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo notaras nuteistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nepaisant to, ar išnyko teistumas, ar teistas už kitą nusikalstamą veiką, jeigu neišnyko teistumas;
- 6) Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui pritarus Notarų garbės teismo siūlymui atleisti notarą iš pareigų;
- 7) kai jis netinka eiti pareigas pagal atestavimo rezultatus;
- 8) notarui sulaukus 65 metų;
- 9) jeigu notaras daugiau kaip du mėnesius iš eilės nemoka mokesčių į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą įstatymų nustatyta tvarka;
- 10) jei notaras pažeidė šio įstatymo 20 straipsnio reikalavimus;
- 11) jei notaras sistemingai daugiau kaip 4 mėnesius iš eilės nemoka mokesčių Notarų rūmams;

12) jei notaras buvo SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniu darbuotoju, kuriam taikomi įstatyme „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ numatyti apribojimai.

Notaro įgaliojimų pasibaigimas (atleidimas iš pareigų) įforminamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu.

Notaro įgaliojimai gali būti pratęsti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Notarų rūmų teikimu, iki notarus sukaks 70 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, *Žin.*, 1999, Nr. 57-1831 (99.06.30)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

24 straipsnis. Notaro veiklos tęstinumas

Pasibaigus notaro įgaliojimams, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija priima sprendimą dėl tolesnės biuro veiklos, neatliktų notarinių veiksmų tęsimo ir dokumentų perdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

25 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimas užsienyje

Šio įstatymo numatytus notarinius veiksmus Lietuvos Respublikos piliečiams, esantiems užsienyje, atlieka Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

II SKYRIUS

NOTARŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIŲ PAREIGŪNŲ IR SENIŪNŲ ATLIEKAMI NOTARINIAI VEIKSMAI

Skyriaus pavadinimas keistas:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

26 straipsnis. Notarų atliekami notariniai veiksmai

Notarai atlieka šiuos notarinius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius;
- 2) išduoda paveldėjimo teisės liudijimus;
- 3) išduoda nuosavybės teisės į dalį sutuoktinių bendro turto liudijimus;
- 4) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 5) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 6) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos į kitą tikrumą;
- 7) tvirtina faktą, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 8) priima saugoti oficialiesiems testamentams prilyginamus testamentus ir asmeninius testamentus;
- 9) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 10) perduoda vienu fizinių ir juridinių asmenų pareiškimus kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims;
- 11) priima į depozitinę sąskaitą pinigines sumas;
- 12) priima jūrinius protestus;
- 13) protestuoja vekselius ir čekius;
- 14) daro vykdomuosius įrašus užprotestuotuose arba neprotestuotinuose vekseliuose ir čekiuose;
- 15) surašo ar tvirtina dokumentus dėl juridinių asmenų registrai pateikiamų duomenų tikrumo ir tvirtina, kad juridinį asmenį registruoti galima, nes įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės;
- 16) tvirtina juridinių asmenų steigimo dokumentų atitikimą įstatymų reikalavimams;
- 17) atlieka kitus įstatymų numatytus notarinius veiksmus.

Pripažįstama, kad notarine forma patvirtintuose dokumentuose esantys faktai yra nustatyti ir neįrodinėjami, iki šie dokumentai (jų dalys) įstatymų nustatyta tvarka nėra pripažinti negaliojančiais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)
Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)
Nr. [VIII-1097](#), 99.03.23, *Žin.*, 1999, Nr. 32-903 (99.04.09)
Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

27 straipsnis. Lietuvos Respublikos konsulinių pareigūnų atliekami notariniai veiksmai

Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai atlieka šiuos notarius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius, išskyrus sutartis dėl Lietuvos Respublikoje esančių nekilnojamųjų daiktų perleidimo, perdavimo naudotis, įkeitimo ar kitų daiktinių teisių ar jų suvaržymo;
- 2) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 3) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 4) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos į kitą tikrumą;
- 5) tvirtina faktą, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 6) priima saugoti asmeninius testamentus;
- 7) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 8) priima jūrinius protestus;
- 9) atlieka kitus įstatymų numatytus notarius veiksmus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)
Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)
Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

27⁽¹⁾ straipsnis. Seniūnų atliekami notariniai veiksmai

Seniūnai neatlygintinai atlieka seniūnijai priskirtos teritorijos gyventojams šiuos notarius veiksmus:

- 1) tvirtina įgaliojimus, kuriuos fiziniai asmenys duoda korespondencijai (konkrečiai – siunčiamiems pinigams ir siuntiniams) gauti, taip pat darbo užmokesčiui ir kitoms su darbo santykiais susijusioms išmokoms, pensijoms, pašalpoms, stipendijoms, išmokoms už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją gauti;
- 2) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 3) liudija parašo dokumentuose tikrumą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

III SKYRIUS PAGRINDINĖS NOTARINIŲ VEIKSMŲ ATLIKIMO TAISYKLĖS

28 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo vieta

Notariniai veiksmai gali būti atliekami pas bet kurią notarą, išskyrus turto paveldėjimo atvejus. Notarų veiklos teritoriją šiais atvejais nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Notariniai veiksmai atliekami notaro biure. Atlikti notarius veiksmus ne notaro biuro patalpose galima tik tada, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties (liga, invalidumas ar kiti atvejai) negali atvykti į notaro biurą ir iškviečia notarą į namus, medicinos pagalbos ar kitą įstaigą, kai atliekant notarinį veiksmą dalyvauja daugiau nei dešimt asmenų arba kai notarinis veiksmas atliekamas iškilmingoje aplinkoje.

Lietuvos Respublikos konsulinių pareigūnų atliekamų notarius veiksmų vietą nustato Lietuvos Respublikos konsulinis statusas.

Seniūnų atliekamų notarius veiksmų vietą nustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)
Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

29 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo terminai

Notariniai veiksmai atliekami iš karto, kai pateikiami reikiami dokumentai ir paimamas nustatyto dydžio atlyginimas. Notarius veiksmų atlikimas gali būti atidėtas, jeigu reikalinga papildoma informacija, tačiau ne ilgiau dešimt kalendorinių dienų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

30 straipsnis. Notarinių veikslių prasmės ir pasekmių išaiškinimas

Notarai privalo išaiškinti atliekamų notarinių veikslių prasmę ir pasekmes asmenims, kurie nori juos atlikti.

Jei sandoris sudėtingas, gali būti rašomas sandorio sudarymo (derybų) protokolas, kurį pasirašo sandorio dalyviai ir notaras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

31 straipsnis. Asmenų, kurie prašo atlikti notarinius veiksmus, asmens tapatybės nustatymas, veiksnio ir jų parašų tikrumo patikrinimas

Notaras, atlikdamas notarinius veiksmus, nustato fizinių asmenų, jų atstovų arba juridinių asmenų atstovų asmens tapatybę. Lietuvos Respublikos piliečių asmens tapatybė nustatoma pagal pateiktą asmens tapatybės kortelę arba kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kuriame yra asmens kodas ir nuotrauka. Užsieniečių, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje, asmens tapatybė nustatoma pagal toje valstybėje išduotą piliečio pasą ar jį atitinkantį kelionės dokumentą, skirtą vykti į užsienio valstybę ir pripažintą Lietuvos Respublikoje. Užsieniečių, kurie yra deklaravę gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, asmens tapatybė nustatoma pagal pateiktą leidimą laikinai apsigyventi Lietuvos Respublikoje arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Užsieniečių, kurie pateikė prašymą suteikti pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusą ir kuriems suteikta teisė naudotis laikinu teritoriniu prieglobsčiu Lietuvos Respublikoje, asmens tapatybė nustatoma pagal pateiktą užsieniečio registracijos pažymėjimą.

Tvirtinant sandorius, įsitikinama fizinių asmenų veiksnio ir patikrinamas juridinių asmenų, dalyvaujančių sandoriuose, teisingumas. Tvirtindamas testamentą, notaras privalo jame nurodyti, kad jis įsitikino testatoriaus veiksnio. Jeigu sandorį sudaro atstovas, patikrinami jo įgaliojimai.

Tvirtinant sandorius ir atliekant kai kuriuos kitus notarinius veiksmus, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais patikrinamas sandorių dalyvių ir kitų asmenų, kurie prašo atlikti notarinius veiksmus, parašų tikrumas.

Asmens tapatybės nustatymo būdą notaras nurodo sudaromame dokumente.

Lietuvos Respublikos teismai ne vėliau kaip per 3 dienas nuo sprendimo, apribojančio fizinio asmens veiksnio ar panaikinančio veiksnio apribojimus, įsiteisėjimo privalo sprendimo nuorašą nusiųsti Notarų rūmams, kurie praneša notarams apie ribotai veiksnio bei neveiksnio asmenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

32 straipsnis. Notarinių dokumentų pasirašymo tvarka

Notaro tvirtinami sandoriai, taip pat pareiškimai ir kitokie dokumentai pasirašomi dalyvaujant notarui. Jeigu sandoris, pareiškimas arba kitoks dokumentas pasirašytas ne notaro akivaizdoje, pasirašęs asmuo turi asmeniškai patvirtinti, kad sandorį, pareiškimą arba kitokį dokumentą pasirašė jis.

Jeigu fizinis asmuo dėl fizinių trūkumų, ligos ar dėl kitų priežasčių pats negali sandorio, pareiškimo arba kitokio dokumento pasirašyti, jo pavedimu sandorį, pareiškimą arba kitokį dokumentą gali pasirašyti kitas fizinis asmuo, nurodydamas priežastį, dėl kurios sandorį, pareiškimą arba kitokį dokumentą sudarantis asmuo pats negalėjo pasirašyti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

33 straipsnis. Teisės atlikti notarinius veiksmus apribojimas

Notaras neturi teisės atlikti notarinių veikslių sau ir savo vardu, savo sutuoktiniams ir jų vardu, sutuoktinių ir savo giminiams.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems giminiams priskiriami tėvai, tėviai, vaikai, įvaikiai, vaikaičiai, seneliai, broliai, seserys.

Notariniai veiksmi, atlikti pažeidžiant šiame straipsnyje nustatytas taisykles, negalioja.

34 straipsnis. Notaro dokumentų sudarymas

Notaro dokumentai turi būti parašyti aiškiai ir tiksliai, su dokumento turiniu susiję terminai, datos ir skaičiai parašyti nors vieną kartą žodžiais. Juridinių asmenų pavadinimai turi būti ne mažiau kaip kartą parašyti nesutrumpinti ir nurodyti jų adresai.

Notaras turi teisę išreikalauti iš įstaigų, įmonių ir organizacijų žinias ir dokumentus, reikalingus notariniams veiksams atlikti. Atitinkamos žinios ir dokumentai turi būti pateikti notaro nurodytu terminu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

35 straipsnis. Notaro netvirtinami dokumentai

Negali būti patvirtinti ir paliudyti dokumentai, kuriuose yra ištaisymų, prirašymų, užbrauktų žodžių ir kitų neaptartų taisyčių, taip pat pieštuku parašyti dokumentai.

Taisymai turi būti daromi taip, kad viską, kas parašyta klaidingai ir perbraukta, būtų galima perskaityti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

36 straipsnis. Tvirtinamasis įrašas ir notarinis liudijimas

Notaro tvirtinamuose dokumentuose notaras parašo tvirtinamąjį įrašą, pasirašo ir uždeda savo antspaudą.

Notaro liudijamuose dokumentuose notaras parašo notarinio liudijimo įrašą, pasirašo ir uždeda savo antspaudą.

Notaro išduodamuose dokumentuose notaras parašo notarinio liudijimo įrašą, pasirašo ir uždeda savo antspaudą. Paveldėjimo teisės liudijimuose notaras papildomai nurodo paveldėjimo bylos numerį.

Liudydamas užsienio kalba surašyto dokumento nuorašo tikrumą, notaras tvirtinamąjį įrašą parašo valstybine kalba.

Jeigu tvirtinamasis įrašas ar notarinis liudijimas netelpa sudaromame notariniame dokumente, jis gali būti surašytas pridedamame prie dokumento popieriaus lape. Šiuo atveju lapai su dokumento tekstu ir lapas su tvirtinamuoju įrašu ar notariniu liudijimu susiuvami, sunumeruojami, susiūtų lapų skaičius patvirtinamas notaro parašu ir antspaudu.

Notaro bylose saugomų dokumentų, kuriais remiantis atlikti notariniai veiksmai, kopijų tikrumas liudijamas pagal bendrąsias dokumentų rengimo ir įforminimo taisykles, nustatytas Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

37 straipsnis. Notarinių veiksmų registravimas

Visi notariniai veiksmai registruojami viename notariniame registre.

Notariniame registre turi būti nurodomi šie registruojamo notarinio veiksmo duomenys:

- 1) notarinio veiksmo registracijos numeris;
- 2) notarinio veiksmo atlikimo data;
- 3) fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas arba gimimo data, juridinio asmens pavadinimas, kodas, atstovo vardas, pavardė, asmens kodas arba gimimo data;
- 4) dokumentas, patvirtinantis asmens tapatybę;
- 5) notarinio veiksmo arba suteiktos teisinės paslaugos turinys;
- 6) notaro atlyginimo dydis už notarinio veiksmo atlikimą;
- 7) notaro atlyginimo dydis už sandorio projekto parengimą, konsultaciją ar techninę paslaugą;
- 8) asmens, kuriam atliktas notarinis veiksmas ar suteikta teisinė paslauga, ir visų kitų notarinio veiksmo dalyvių parašai.

Notarinio veiksmo registracijos numeris įrašomas notaro tvirtinamame, liudijamame ar išduodamame dokumente.

Įrašas registre yra įrodymas, kad notarinis veiksmas buvo atliktas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

38 straipsnis. Notarinio registro išrašo išdavimas

Notaras notarinio registro išrašą išduoda pagal juridinių ir fizinių asmenų, kuriems arba kurių pavedimu buvo atlikti notariniai veiksmai, rašytinį pareiškimą.

39 straipsnis. Dingusio dokumento dublikato išdavimas

Jeigu dingsta notaro patvirtintas arba išduotas dokumentas, dingusio dokumento dublikatas išduodamas pagal rašytinį sandorio dalyvių pareiškimą.

Testamento dublikatas gali būti išduotas testamente nurodytiems įpėdiniams, kai jie pateikia testatoriaus mirties liudijimą.

40 straipsnis. Atsisakymas atlikti notarinius veiksmus

Notaras privalo atsisakyti atlikti notarinį veiksma, jeigu tokio veiksmo atlikimas prieštarauja įstatymams ar neatitinka jų reikalavimų.

Asmens, kuriam atsisakyta atlikti notarinį veiksma, prašymu atsisakymo priežastis išdėstoma raštu ir išaiškinama jo apskundimo tvarka ir terminai raštu. Atsisakymo atlikti notarinį veiksma rašte turi būti nurodyta: atsisakymo data, notaro vardas, pavardė ir notaro biuro pavadinimas, asmens, kuriam atsisakyta atlikti notarinį veiksma, tapatybę nustatantys duomenys, veiksmas, kurį buvo prašoma atlikti, atsisakymo atlikti notarinį veiksma motyvai ir teisiniai pagrindai, atsisakymo apskundimo tvarka ir terminai. Atsisakyma atlikti notarinį veiksma pasirašo notaras ir jį patvirtina savo antspaudu.

Teisės aktai, reglamentuojantys Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų veikla, gali nustatyti ir kitus Lietuvos Respublikos konsulinių pareigūnų atsisakymo atlikti notarinius veiksmus pagrindus ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

41 straipsnis. Notarinių veiksmų arba atsisakymo juos atlikti apskundimas

Suinteresuotas asmuo, kuris mano, kad atliktas notarinis veiksmas arba atsisakymas atlikti notarinį veiksma yra neteisingas, turi teisę jį apskusti teismui pagal notaro biuro buvimo vietą.

Lietuvos Respublikos konsulinio pareigūno atliktas notarinis veiksmas arba atsisakymas atlikti notarinį veiksma skundžiami teismui pagal Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos buveinę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

42 straipsnis. Skundai dėl notaro veiksmų, nesusijusių su notarinių veiksmų atlikimu

Skundus dėl notaro veiksmų, nesusijusių su atliekamų notarinių veiksmų esme, nagrinėja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija arba jos pavedimu Notarų rūmai.

43 straipsnis. Notarų vykdomųjų įrašų pagal užprotestuotus arba neprotestuotinus vekselius ar čekius vykdymas

Notaro vykdomieji įrašai pagal užprotestuotus arba neprotestuotinus vekselius ar čekius yra vykdytini ir vykdomieji dokumentai yra vykdomi civilinio proceso tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

44 straipsnis. Notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formos

Notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formas ir jų pildymo taisykles nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

IV SKYRIUS

NOTARINIŲ VEIKSMŲ ATLIKIMO YPATUMAI

Skyriaus pavadinimas keistas:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

45 straipsnis. Notaro tvirtinami sandoriai

Notaras tvirtina sandorius, kuriems Civilinis kodeksas ar Civilinio kodekso numatytais atvejais kiti įstatymai nustato privalomą notarinę formą. Notaras gali tvirtinti ir tuos sandorius, kuriuos įstatymai leidžia sudaryti žodžiu arba kuriems sudaryti įstatymai nustato paprastą rašytinę formą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

46 straipsnis. Sandorių tvirtinimas ir registravimas

Nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, kuriems įstatymų nustatyta privaloma teisinė registracija, perleidimo kito asmens nuosavybėn, nuomos ar perdavimo naudotis kitu būdu, įkeitimo arba kitų daiktinių teisių ar jų suvaržymo sandorius notaras tvirtina tik nustatęs, kad daiktas nuosavybės teise priklauso teisių perleidėjui.

Notaras tvirtina sandorį, susijusį su sutuoktinių bendrąja jungtine nuosavybe, jei Civilinio kodekso nustatytais atvejais sandorį sudaro abu sutuoktiniai arba vienas iš sutuoktinių turi kito sutuoktinio įgaliojimą sudaryti tokį sandorį, arba yra kito sutuoktinio rašytinis sutikimas, arba yra teismo leidimas.

Sandorį dėl nekilnojamojo daikto, kuris yra vieno sutuoktinio asmeninė nuosavybė ir tas daiktas priskirtas šeimos turtui, perleidimo, įkeitimo ar kitokio teisių į jį suvaržymo notaras tvirtina tik tada, kai yra kito sutuoktinio rašytinis sutikimas. Jeigu šeimoje yra nepilnamečių vaikų, sandorį dėl nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, notaras tvirtina tada, kai yra teismo leidimas.

Sandorius, susijusius su nepilnamečio vaiko turtu, Civilinio kodekso nustatytais atvejais notaras tvirtina tik tada, kai yra išankstinis teismo leidimas.

Nuosavybės teisės į nekilnojamąjį daiktą perleidimo sutartyse notaras nurodo sutarties sudarymo laiką (valandas ir minutes). Šiose sutartyse taip pat nurodoma, kad nuosavybės teisė į nekilnojamąjį daiktą įgijėjui pereina nuo daikto perdavimo momento, o sutarties šalys prieš trečiuosius asmenis nuosavybės teisės į nekilnojamąjį daiktą perleidimo sutartį gali panaudoti tik tuo atveju, jei nuosavybės teisės perėjimo faktas daikto priėmimo-perdavimo akto ar kito dokumento pagrindu įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas viešame registre. Duomenis apie patvirtintą sutartį notaras perduoda viešo registro tvarkytojui per 24 valandas nuo sutarties patvirtinimo momento teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-1108](#), 99.03.25, Žin., 1999, Nr.32-905 (99.04.09)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

47 straipsnis. Sandorio liudytojai

Civilinio kodekso 5.29 straipsnio nustatytu atveju notaras privalo tvirtinti testamentus, kai dalyvauja ne mažiau kaip du liudytojai.

Notaras gali tvirtinti testamentus ir kitus sandorius dalyvaujant liudytojams, jeigu liudytojų dalyvavimo prašo testatorius arba sandorio šalis.

Notaras nustato liudytojų, kurie dalyvauja tvirtinant sandorį, asmens tapatybę. Liudytojais pasirašo notaro tvirtinamame dokumente.

Liudytojais negali būti asmenys, kurių naudai atliekami notariniai veiksmai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

48 straipsnis. Testamentų tvirtinimas ir saugojimas

Notaras tvirtina veiksnių fizinių asmenų oficialiuosius testamentus, sudarytus pagal Civilinio kodekso reikalavimus.

Testamentai gali būti tvirtinami dalyvaujant asmenims, kuriems paliekamas turtas, jeigu šių asmenų dalyvavimo prašo testatorius.

Notaras oficialiuosius, oficialiesiems testamentams prilyginamus ir asmeninius testamentus saugo seife.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

49 straipsnis. Įgaliojimų tvirtinimas

Notaras gali patvirtinti įgaliojimą vieno ar kelių asmenų vardu, išduodamą vienam asmeniui arba keliems asmenims.

50 straipsnis. Dokumentų, kuriuose išdėstomas sandorių turinys, egzempliorių skaičius

Notarui pateikiama ne mažiau kaip du egzemplioriai tvirtinamų sutarčių, testamentų, įgaliojimų ir kitų dokumentų, kuriuose išdėstytas sandorių turinys, ir vienas iš jų lieka notaro biuro bylose.

51 straipsnis. Notarų ryšys su valstybės registrais

Notaras, tvirtindamas sandorius, privalo patikrinti valstybės registrų centriniuose duomenų bankuose esančius duomenis, turinčius esminės reikšmės notarinio veiksmo atlikimui ir asmenų teisėtų interesų apsaugai.

Notaras teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka turi pateikti valstybės registrams duomenis apie patvirtintus sandorius, palikimo priėmimo faktus.

Notarai duomenis iš valstybės registrų centrinių duomenų bankų kompiuterių tinklais gauna pagal keitimosi duomenimis sutartis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

52 straipsnis. Liudijimo išdavimas vienam sutuoktiniui mirus

Nuosavybės teisės į dalį bendro sutuoktinių turto liudijimas gali būti išduotas pagal rašytinį pareiškimą pergyvenusiajam sutuoktiniui dėl pusės bendro turto, įgyto santuokos metu.

Jeigu turtas, kuris yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, įregistruotas likusio gyvo sutuoktinio vardu, šiam sutinkant gali būti išduotas mirusiojo sutuoktinio dalį nustatantis liudijimas.

Nuosavybės teisės liudijimą, mirus vienam sutuoktiniui, išduoda palikimo atsiradimo vietos notaras.

V SKYRIUS

NOTARIATO ĮSTATYMO TAIKYMAS UŽSIENIEČIAMS. TARPTAUTINĖS SUTARTYS

53 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimas užsieniečiams ir užsienio juridiniams asmenims

Notariniai veiksmai užsieniečiams ir užsienio juridiniams asmenims atliekami šio įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

54 straipsnis. Dokumentų, sudarytų užsienyje, priėmimas Lietuvos Respublikos notarų biuruose

Dokumentus, sudarytus užsienyje dalyvaujant užsienio valstybės valdžiai, Lietuvos Respublikos notaras priima, jei juos legalizuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos įstaigos.

Nelegalizuotus dokumentus Lietuvos Respublikos notaras priima, jei tai nustatyta Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinių sutarčių ir susitarimų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublika.

55 straipsnis. Tarptautinės sutartys ir susitarimai

Jeigu tarptautinė sutartis arba susitarimas, kuriame dalyvauja Lietuvos Respublika, nustato kitokias notarinių veiksmų taisykles negu tos, kurios yra Lietuvos Respublikos įstatymuose, atliekant notarinius veiksmus taikomos tarptautinės sutarties arba susitarimo taisyklės.

Įstatymas papildytas VI skyriumi nuo 1998 m. liepos 1 d.:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

VI SKYRIUS

KANDIDATAI Į NOTARUS (ASESORIAI)

56 straipsnis. Kandidatai į notarus (asesoriai)

Kandidatas į notarus (asesorius) yra fizinis asmuo, kuris šio įstatymo nustatyta tvarka rengiasi notaro profesinei veiklai.

Kandidatų į notarus (asesorių) skaičių nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į Notarų rūmų parengtas notariato veiklos perspektyvas ir kryptis, pateiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai šio įstatymo 11 straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta tvarka.

Kandidatų į notarus (asesoriumi) gali būti fizinis asmuo, atitinkantis šio įstatymo 3 straipsnio antrosios dalies 1, 2, 4 punktų reikalavimus ir laimėjęs kandidatų į notarus (asesorių) viešą konkursą Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

57 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) priėmimas ir atleidimas

Kandidatus į notarus (asesorius) skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Asmuo, laimėjęs kandidatų į notarus (asesorių) viešą konkursą, prašymą dėl jo skyrimo kandidatų į notarus (asesoriumi) turi paduoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo laimėto konkurso pabaigos. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakyme dėl kandidato į notarus (asesoriaus) paskyrimo nustatoma kandidato į notarus (asesoriaus) praktikos atlikimo pradžia.

Kandidatas į notarus (asesorius) skiriamas atlikti notaro praktiką pas notarą, kurio kandidatūrą Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui siūlo Notarų rūmų prezidiumas.

Kandidato į notarus (asesoriaus) praktika baigiasi:

1) kai kandidatas į notarus (asesorius) paskiriamas notaru;
2) kai paaiškėja, kad kandidatas į notarus (asesorius) dėl kvalifikacijos ar etikos negalės eiti notaro pareigų;

3) kitais šio įstatymo 23 straipsnio pirmojoje dalyje numatytais pagrindais.

Išlaikytas notaro kvalifikacinis egzaminas nenutraukia kandidato į notarus (asesoriaus) atliekamos notaro praktikos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

58 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. vasario 12 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

59 straipsnis. Kandidato į notarus (asesoriaus) notaro praktika

Kandidato į notarus (asesoriaus) notaro praktikos atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, suderinęs su Notarų rūmų prezidiumu.

Kandidato į notarus (asesoriaus) atliekamos notaro praktikos programą sudaro Notarų rūmų prezidiumas. Kandidato į notarus (asesoriaus) praktikos atlikimą organizuoja ir prižiūri Notarų rūmai.

Kandidatas į notarus (asesorius) turi teisę atlikti notarinius veiksmus atstovavimo notarui metu, jeigu jis yra atlikęs ne trumpesnę kaip vienerių metų notaro praktiką, yra išlaikęs notaro kvalifikacinį egzaminą, yra prisiekęs šio įstatymo 5 straipsnio nustatyta tvarka ir šio įstatymo 22 straipsnio nustatyta tvarka yra paskirtas notaro atstovu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

60 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) atsakomybė

Kandidatai į notarus (asesoriai) už notarui, kuris vadovauja jų praktikai, padarytą žalą atsako pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, *Žin.*, 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

61 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) socialinės garantijos

Notarų rūmai kandidatams į notarus (asesoriams) moka minimalaus darbo užmokesčio dydžio stipendiją.

Notarų rūmai kandidatus į notarus (asesorius) draudžia privalomuoju valstybiniu socialiniu draudimu Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Kandidatams į notarus (asesoriams) kasmet suteikiamos 30 kalendorinių dienų atostogos. Už atostogų laiką mokama stipendija.

62 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) veiklos apribojimai

Kandidatui į notarus (asesoriui) neleidžiama dirbti jokio kito darbo arba verstis kokia nors kitokia mokama veikla (išskyrus mokslinį ar pedagoginį bei kūrybinį darbą). Kandidatas į notarus (asesorius) gali dirbti pagal darbo sutartį notaro biure, kuriame jis atlieka praktiką.

63 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. vasario 12 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

64 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. vasario 12 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Vilnius, 1992 m. rugsėjo 15 d.

Nr. I-2882

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-960](#), 95.06.20, Žin., 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1470](#), 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 68-1645 (96.07.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-302](#), 97.06.26, Žin., 1997, Nr. 65-1533 (97.07.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1045](#), 99.02.09, Žin., 1999, Nr. 19-509 (99.02.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO IR 3 STRAIPSNIO 2 PUNKTO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1097](#), 99.03.23, Žin., 1999, Nr.32-903 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1108](#), 99.03.25, Žin., 1999, Nr.32-905 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1831 (99.06.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 3 IR 23 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

NOTARIATO ĮSTATYMO 20, 26, 27, 31, 45, 46, 47, 48, 51 STRAIPSNIŲ IR IV SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus Notariato įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 15 ir 16 punktus, įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įsigaliojimo, t.y. nuo 2001 m. liepos 1 d.

Notariato įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 15 ir 16 punktai įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.64 straipsnio įsigaliojimo.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-778](#), 2002-03-12, Žin., 2002, Nr. 31-1126 (2002-03-27)

NOTARIATO ĮSTATYMO 7 IR 7(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1311](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 15-598 (2003-02-12)

NOTARIATO ĮSTATYMO 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 20, 22, 23, 25, 27, 28, 31, 32, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 51, 53, 56, 57, 59, 60 STRAIPSNIŲ IR II SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 6(1), 6(2), 15(1), 22(1), 27(1) STRAIPSNIAIS IR 58, 63, 64 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo 5 straipsnis, 8 straipsnio 1 dalis ir 12 straipsnis įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

Šio Įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Notariato įstatymo 6⁽²⁾ straipsnio 5 dalis galioja iki Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą.

Pagal šio Įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Notariato įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punktą notariatai privalo pirmą kartą pasitikrinti sveikatą iki 2004 m. balandžio 1 d. Po šios datos verstis notaro veikla turi teisę tik sveikatą pasitikrinę notariatai.

Šio Įstatymo 13 straipsnyje nustatyti notaro antspaudo reikalavimai netaikomi notarų, kurie notaro antspaudus naudojo iki šio Įstatymo įsigaliojimo, naudojamiems antspaudams.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1458](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1703 (2003-04-24)

NOTARIATO ĮSTATYMO 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. 89-2741) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. 37-1341), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2003-05-12)

autrap@lrs.lt